

พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557

“คนไร้ที่พึ่ง” หมายความว่า บุคคลซึ่งไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ และให้รวมถึงบุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง” หมายความว่า การจัดสวัสดิการสังคม การเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ การรักษาพยาบาล การส่งเสริมการศึกษาและอาชีพ การส่งเสริมและสนับสนุน การสร้างโอกาสในสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิต การสนับสนุนให้คนไร้ที่พึ่งมีงานทำและมีที่พักอาศัยและการป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อคนไร้ที่พึ่ง

เป็นกฎหมายที่ประกาศใช้เพื่อให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเป็นบุคคลที่ประสบปัญหาในสังคม ขาดความมั่นคงในการดำรงชีวิตได้อย่างปกติ ไม่มีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม ไม่สามารถหารายได้เพียงพอแก่การยังชีพซึ่งบุคคลเหล่านี้อยู่ในฐานะที่ไม่อาจช่วยเหลือตนเองได้และไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ ทำให้มีชีวิตอยู่อย่างยากลำบากการดำรงชีพที่ต่ำกว่ามาตรฐานความเป็นอยู่ของบุคคลทั่วไป สมควรต้องคุ้มครองให้คนไร้ที่พึ่งสามารถดำรงชีพอยู่อย่างปกติ สุขมีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต และสภาพร่างกายและจิตใจ เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป โดยกำหนดวิธีการคุ้มครองไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสม

ประกาศคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

“สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง” หมายความว่า สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งที่คณะกรรมการประกาศจัดตั้ง

“ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง” หมายความว่า ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจัดให้มีขึ้น ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งของหน่วยงานของรัฐ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และส่วนราชการอื่นที่ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด รวมถึงหน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา กลุ่มคนไร้ที่พึ่ง หรือกลุ่มบุคคลที่จัดให้มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

เขาคือคนไร้ที่พึ่ง

**กระบวนการให้บริการ
ของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง จังหวัดสุโขทัย**

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง จังหวัดสุโขทัย

157 หมู่ 10 ตำบลยางซ้าย อำเภอเมือง
จังหวัดสุโขทัย
โทรศัพท์/โทรสาร 0 5561 2430

- ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง มีอำนาจหน้าที่**
1. สำรวจ/ติดตาม สภาพและปัญหาคนไร้ที่พึ่ง
  2. สืบเสาะข้อมูลคนไร้ที่พึ่ง ที่ขอรับการคุ้มครอง
  3. ประสานจัดส่งไปสถานคุ้มครองฯ
  4. ให้การคุ้มครองฯ ตามที่ศูนย์ได้รับมอบหมาย

กระบวนการทำงาน

- รับแจ้งเหตุ/นำส่ง
- สืบเสาะข้อเท็จจริง/ประเมินสภาพ/สอบประวัติ/คัดกรอง
- ประมวลปัญหาความต้องการ
- ช่วยเหลือเร่งด่วน/วิกฤติ
- ส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/ฟื้นฟูพัฒนา/บริการปัจจัย 4
- ส่งกลับครอบครัวชุมชน

- รูปแบบการขับเคลื่อนการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง**
- ☞ นโยบาย (Policy)
  - ☞ การคุ้มครอง (Protection)
  - ☞ การป้องกัน (Prevention)

การดำเนินการเพื่อให้ความช่วยเหลือ

- 3.1รับตัวเข้ารับบริการในศูนย์ฯ**
- บริการปัจจัยพื้นฐาน
  - บำบัดรักษาฟื้นฟู
  - ฝึกทักษะอาชีพระยะสั้น
  - จัดหาแหล่งทุนประกอบอาชีพ
  - เตรียมความพร้อมครอบครัว ชุมชน
  - มอบเงินสงเคราะห์ครอบครัว

- 3.2ให้บริการในพื้นที่สาธารณะ/ชุมชน**
- ให้บริการสิทธิขั้นพื้นฐานในพื้นที่
  - สร้างสัมพันธภาพในชุมชน
  - หาแหล่งทรัพยากรในชุมชน
  - เยี่ยมบ้าน และเตรียมความพร้อม ครอบครัว ชุมชน
  - ประสานองค์กรในพื้นที่ร่วม ให้บริการ

- ช่องทางการประสานส่งต่อ**
1. ส่งกลับครอบครัว
  2. ส่งต่อสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
  3. ส่งต่อหน่วยงานให้การคุ้มครองที่มีกฎหมายเฉพาะ

เจตนารมณ์ พรบ. คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

1. คนไร้ที่พึ่ง ประสบปัญหา
  - ขาดความมั่นคงในการดำรงชีวิต
2. คนไร้ที่พึ่ง อยู่ในฐานะ
  - ไม่อาจช่วยเหลือตนเองได้ - ไม่อาจพึ่งพาคนอื่นได้
3. ผลกระทบ มีชีวิตอยู่อย่างลำบาก/การดำรงชีวิตต่ำกว่ามาตรฐาน
4. เป้าหมายการคุ้มครอง
  - ดำรงชีวิตได้ปกติสุข - มีปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิต
  - มีสภาพร่างกายจิตใจเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป

กลุ่มเป้าหมายที่ให้บริการตามประกาศคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ.2557 ประกอบด้วย

1. บุคคลที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนไม่มีสัญชาติไทย
2. คนเร่ร่อนที่มีความยากลำบากในการดำรงชีพ
3. บุคคลที่อาศัยที่สาธารณะ เป็นที่พักนอนชั่วคราว
4. บุคคลที่มีสถานะทางทะเบียนราษฎรแต่ยังไร้สัญชาติยังมิได้รับรองในสถานะคนสัญชาติโดยรัฐอื่นใด
5. บุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร ที่ประสบปัญหาการดำรงชีพ